

EXPUNERE DE MOTIVE

<i>Secțiunea 1</i> <i>Titlul proiectului de act normativ</i>	LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, precum și pentru modificarea art. 7 alin. (2) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare
<i>Secțiunea a 2-a</i> <i>Motivul emiterii proiectului de act normativ</i>	
2.1. Descrierea situației actuale	În prezent, raporturile de serviciu ale polițiștilor sunt reglementate prin Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare. 1. În Monitorul Oficial nr. 667 din 11.09.2014 a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 392 din 2 iulie 2014, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 59 alin. (2), art.60 alin. (1) și ale art. 62 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului. Astfel, Curtea Constituțională a analizat dispozițiile Statutului polițistului referitoare la: - <i>procedura cercetării prealabile,</i>- <i>stabilirea competențelor privind aplicarea sancțiunilor disciplinare,</i>- <i>activitatea consiliilor de disciplină,</i> care delegă ministrului afacerilor interne dreptul de reglementare în aceste materii. În decizie se arată că: <i>Răspunderea disciplinară, conform art. 4 alin.2 și cap. IV din Legea nr.360/2002, se referă la modul de executare a raporturilor de serviciu și, în condițiile angajării acestei răspunderi, este afectată executarea raportului de serviciu, putându-se ajunge chiar la încetarea acestuia. De aceea, Curtea reține că răspunderea disciplinară, ținând de statutul polițistului, trebuie reglementată, potrivit art. 73 alin.(3) lit.j) din Constituție, prin lege organică, respectiv Legea nr.360/2002 privind statutul polițistului, lege specială în sensul art.1 alin.(2) din Legea nr.53/2003 – Codul muncii. [...] Deci, orice aspect ce vizează cele trei elemente trebuie</i>

reglementat prin lege organică, inclusiv răspunderea disciplinară.

Astfel, Curtea reține **încălcarea** art. 1 alin.(4) din Constituție referitor la **principiul separației puterilor în stat** (prin delegarea unei competențe ce aparține în exclusivitate legiuitorului către un membru al Guvernului), precum și încălcarea art. 1 alin.(5) din Constituție în componenta sa referitoare la **previzibilitatea legii**, întrucât personalul vizat (care se poate raporta în aceste condiții, doar la prevederile legii) nu este în măsură să-și adapteze conduita în mod corespunzător și nici să aibă reprezentarea corectă a derulării procedurii disciplinare.

În dispozitiv, Curtea a menționat că **obligatia de a pune în acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Legii fundamentale este de competența Parlamentului**, întrucât *dispozițiile art.147 alin.(1) din Constituție disting – cu privire la obligația de a pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției – între competența Parlamentului, pentru dispozițiile din legi, pe de-o parte, și cea a Guvernului, pentru dispozițiile din ordonanțe ale acestuia, pe de altă parte, și ca atare, **Guvernul nu poate adopta o ordonanță de urgență pentru a pune de acord prevederile Legii nr.360/2002 constatate ca fiind neconstituționale cu dispozițiile Constituției, dar poate iniția un proiect de lege în acord cu cele stabilite prin decizia referită.***

2. Regimul disciplinar al polițiștilor este reglementat în Capitolul IV din Statut, care tratează *Recompense, răspunderea juridică și sancțiuni*, de la articolele 53 la 62¹, care, cu excepția celor declarate neconstituționale, sunt în vigoare. Textele în vigoare se referă la faptele care constituie abateri disciplinare, sancțiunile aplicate și la anumite reguli procedurale (inclusiv unele garanții procedurale)¹.

3.Întrucât, sistemul recompenselor cunoaște același mod de reglementare, infralegal, și este parte a regimului disciplinar, se impune ca și în privința acestuia să se adopte o soluție normativă la nivel de lege.

2.1¹. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora

Nu este cazul

2.2. Schimbări

Pentru punerea în acord a dispozițiilor statutare cu Decizia Curții

¹ Art. 41 li.d), art. 57, art. 58 și art.59 din lege

preconizate

Constituționale nr. 392 din 2 iulie 2014, precum și pentru reglementarea sistemului de recompense, se propune modificarea și completarea Legii nr.360/2002.

Soluțiile propuse vizează:

1. stabilirea recompenselor și a competențelor de acordare.

Astfel, recompensele care pot fi acordate polițistului sunt: ridicarea unei sancțiuni disciplinare aplicate; mulțumiri scrise; felicitări; premii în bani sau obiecte; însemne onorifice (ecusoane, insigne etc.), diplomele de merit și distincțiile; arme albe sau de foc; titluri de onoare; înscrierea pe placa de onoare a instituțiilor de învățământ pentru formarea personalului a gradului profesional, numelui și prenumelui șefilor de promoții.

Recompensele se acordă de către persoanele care au competența de numire în funcție a polițistului sau, după caz, de către superiorii ierarhici ai acestora, care au competență de gestiune a resurselor umane.

În cazul particular al recompensei „*ridicarea unei sancțiuni disciplinare aplicate*”, se acordă de către șeful care, anterior, a dispus sancționarea, la propunerea șefului unității în care își desfășoară activitatea polițistul sancționat, iar în cazul în care polițistul sancționat disciplinar a fost mutat la altă unitate, se acordă de către șeful care îndeplinește funcția similară celui care a aplicat sancțiunea disciplinară. Această recompensă se acordă cu prioritate față de celelalte recompense, dacă se propune recompensarea unui polițist aflat sub efectul unei sancțiuni disciplinare.

2. definirea ori prezentarea consecințelor sancțiunilor disciplinare; sancțiunile sunt cele deja prevăzute de Statut, la art.59;

3. reglementarea principiilor pe care se fundamentează procedura disciplinară: prezumția de nevinovăție; garantarea dreptului la apărare; celeritatea procedurii; contradictorialitatea; proporționalitatea; unicitatea sancțiunii; legalitatea sancțiunii.

4. reglementarea în detaliu a regulilor de procedură a cercetării disciplinare, instituindu-se următoarele garanții pentru polițistul citat:

- a) citarea;
- b) ascultarea;
- c) consemnarea susținerilor;
- d) dreptul polițistului cercetat de a cunoaște în întregime actele cercetării și de a solicita probe în apărare; din aceeași categorie face parte și dreptul de a solicita efectuarea unei expertize extrajudiciare, însă pe cheltuiala sa.
- e) dreptul de a fi asistat la cerere;

Subsidiar, se stabilesc persoanele care nu-l pot asista pe polițistul cercetat, în considerarea calității deținute ori a competențelor (incompatibile cu exercitarea dreptului de a asista polițistul).

f) stabilirea și aplicarea sancțiunilor disciplinare numai după cercetarea prealabilă și după consultarea Consiliului de disciplină (cu menținerea excepțiilor prevăzute de reglementările în vigoare).

5. stabilirea **competenței de a dispune cercetarea prealabilă** revine persoanei care are competența de numire în funcție sau șefului ierarhic superior; pentru polițiștii aflați în anumite situații (încadrați sau detașați la serviciile publice comunitare, detașați sau delegați în alte unități ale MAI, ori aflați la cursuri în instituții de învățământ ale MAI), se stabilesc reguli specifice de determinare a competenței.

6. **instituirea condițiilor de nominalizare a polițiștilor desemnați să efectueze cercetarea prealabilă;** aceștia se nominalizează numai din rândul polițiștilor care au calitatea de organe de cercetare penală ale poliției judiciare sau care au studii juridice și, de regulă, sunt cel puțin egali în grad profesional sau în funcție cu polițistul cercetat. Nu poate efectua cercetarea prealabilă polițistul care îndeplinește atribuții de consilier juridic în/pentru unitatea în care își desfășoară activitatea polițistul cercetat.

7. **stabilirea conținutului raportului de cercetare prealabilă,** cu prezentarea în detalii suficiente a elementelor obligatorii.

8. **stabilirea posibilității șefului polițistului de a-l atenționa;** aceasta nu reprezintă o sancțiune disciplinară, ci una de management, administrativă, care are rol preventiv și care nu produce alte consecințe pentru polițist.

9. **stabilirea măsurilor pe care le poate lua persoana prevăzută la pct.5, la finalizarea cercetării prealabile:**

a) clasarea materialelor în cazul inexistenței faptei, constatării nevinovăției polițistului cercetat, a prescrierii faptei sau în situația încetării raporturilor de serviciu ale polițistului cercetat;

b) restituirea dosarului pentru completarea cercetării prealabile;

c) emiterea actului administrativ de sancționare a celui în cauză cu una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute de lege;

d) sesizarea și consultarea Consiliului de disciplină, denumit în continuare Consiliu.

10. **precizarea naturii termenelor de constatare, respectiv de aplicare a sancțiunilor disciplinare, astfel:**

a) termenul de 1 an de aplicare a sancțiunii disciplinare: se calculează de la data luării la cunoștință de comiterea faptei care poate constitui abatere disciplinară și se supune regulilor specifice *termenelor de prescripție*);

b) termenul de 2 ani de la săvârșirea faptei în care se poate constata și aplica sancțiunea disciplinară: se calculează de la data săvârșirii faptei și este *termen de decădere*;

11. stabilirea conținutului actului administrativ de sancționare, respectiv a unui termen în care se poate aplica sancțiunea – 30 de zile de la data finalizării cercetării;

12. stabilirea competenței de aplicare a sancțiunilor, care aparține: persoanelor care au declanșat procedura cercetării disciplinare, cu excepția *destituirii din poliție* (deja reglementată de textele în vigoare, în sarcina persoanelor care au competența de acordare a gradelor profesionale);

13. stabilirea unei proceduri detaliate de contestare a sancțiunii aplicate;

14. stabilirea modului de organizare, constituire și de lucru a Consiliului de disciplină, respectiv a măsurilor pe care le poate propune acesta.

Consiliul este un organism colectiv de analiză juridică și profesională a abaterilor comise de polițiști și a modului în care acestea au fost cercetate, constituit pentru a fi consultat de către persoanele care dispun efectuarea cercetării prealabile. Premergător constituirii Consiliului, se formează un „colectiv”, în care intră polițiști desemnați de structuri, pe o perioadă de 3 ani, pe specialități existente. Dintre aceștia, 3 vor fi nominalizați ca membri ai Consiliului, pentru fiecare caz în parte.

15. stabilirea măsurilor pe care le poate dispune persona în drept, după consultarea Consiliului de disciplină:

a) aprobarea clasării materialelor în cazul constatării inexistenței faptei, nevinovăției polițistului cercetat, a prescrierii faptei sau în situația încetării raporturilor de serviciu ale polițistului cercetat;

b) emiterea actului administrativ de sancționare a celui în cauză, sau propune aplicarea unei sancțiuni potrivit normelor de competență;

c) restituirea la Consiliu pentru completarea cercetării.

16. interdicțiile care intervin pe perioada cercetării disciplinare, cu privire la modificarea raporturilor de serviciu și la participarea la misiuni internaționale; prin excepție, polițistul cercetat poate fi mutat în situația în care în urma reorganizării unității funcția ocupată de către acesta nu se mai regăsește în statul de organizare.

17. perioada în care produc efecte sancțiunile disciplinare;

b) 6 luni de la aplicare, pentru sancțiunea disciplinară prevăzută

	la art. 58 alin. (1) lit. b), dacă cel sancționat nu a mai săvârșit în această perioadă o nouă abatere disciplinară; c) în termen de un an de la expirarea termenului pentru care au fost aplicate sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 58 alin. (1) lit. c) și d), respectiv de la aplicarea sancțiunii prevăzute la 58 alin. (1) lit. e); d) în termen de 7 ani de la data destituirii din poliție. <i>Fiecare sancțiune produce efecte de la momentele menționate și de sine stătător; altfel spus, efectul unei a 2-a sancțiuni se produce de la momentul aplicării sale, fără a aștepta consumarea efectului unei sancțiuni disciplinare aplicate anterior.</i> 18. delegarea competenței Guvernului de a reglementa aspectele ce țin de aplicarea dispozițiilor referitoare la capitolul IV.						
2.3. Alte informații							
Secțiunea a 3-a <i>Impactul socio-economic al proiectului de act normativ</i>							
3.1. Impactul macroeconomic		Nu este cazul					
3.1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat		Nu este cazul					
3.2. Impactul asupra mediului de afaceri		Nu este cazul					
3.3. Impactul social		Nu este cazul					
3.4. Impactul asupra mediului		Nu este cazul					
3.5. Alte informații							
Secțiunea a 4-a <i>Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)</i>							
Indicatori		Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2014	2015	2016	2017	2018	
1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit						

	(ii) impozit pe venit <i>b) bugete locale:</i> (i) impozit pe profit <i>c) bugetul asigurărilor sociale de stat:</i> (i) contribuții de asigurări						
2.	Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus din care: <i>a) buget de stat, din acesta:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii <i>b) bugete locale:</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii <i>c) bugetul asigurărilor sociale de stat :</i> (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3.	Impact financiar, plus/minus din care: <i>M.A.I. (venituri – cheltuieli)</i> buget de stat bugetul asigurărilor sociale						
4.	Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5.	Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6.	Calculule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7.	Alte informații	Reglementările propuse vizează aspecte ce țin de răspunderea disciplinară a polițiștilor, ce nu implică alocarea unor fonduri suplimentare de la bugetul de stat, față de cele aprobate Ministerului Afacerilor Interne.					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	<i>Pentru aplicarea legii, sunt necesare reglementări subsecvente, având ca obiect:</i> <i>A. Hotărâri ale Guvernului:</i> 1. Norme de aplicare a capitolului IV din Legea nr.360/2002.
5.2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul
5.3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
5.6. Alte informații	

Secțiunea a 6-a
Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.360/2002 privind Statutul polițistului a parcurs procedura prevăzută de Legea dialogului social, nr.62/2011², prin convocarea Comisiei de dialog social constituită la nivelul Ministerului Afacerilor Interne, în data de 29.09.2014. Cu această ocazie, au fost

² și, subsecvent, de Ordinul ministrului administrației și internelor nr.162/2011 privind constituirea Comisiei de dialog social la nivelul Ministerului Administrației și Internelor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.569 din 10 august 2011.

	analizate observațiile scrise transmise de Federația Sindicatelor Democratice a Polițiștilor din România „Alexandru Ioan Cuza” (adresa nr. 377/29.09.2014), respectiv de Sindicatul Național al Polițiștilor și Vameșilor „Pro Lex” (adresa nr. 80522/29.09.2014). Modul de valorificare și, după caz, motivațiile pentru nepreluarea observațiilor organizațiilor menționate a fost comunicat acestora, în scris.
6.2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de proiectul actului normativ	Au fost consultate organizațiile <i>care reprezintă interesele polițiștilor</i>: Federația Sindicatelor Democratice a Polițiștilor din România „Alexandru Ioan Cuza”, Sindicatul Național al Polițiștilor și Vameșilor „Pro Lex”, Federația Sindicatelor Naționale ale Polițiștilor și Personalului Contractual din România, Corpul Național al Polițiștilor.
6.3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu se referă la acest subiect
6.4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu se referă la acest subiect
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul actului normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.1135/2014.
6.6. Alte informații	

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost supus procedurii prevăzute de Legea nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, fiind publicat pe site-ul MAI, în data de 22.09.2014. În termenul solicitat (10 zile, conform art. 7 alin. (4) din lege), prevăzut în anunț, nu au fost primite opinii scrise și nu s-a solicitat organizarea unei ședințe publice.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul
7.3. Alte informații	Deși există o situație extraordinară în sensul art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003, republicată, creată de Decizia CCR nr.392/2014 - care face incidente prevederile art.147 din Constituția României, și stabilește obligația Parlamentului (fără a exclude dreptul de inițiativă al Guvernului, pe calea unui proiect de lege), de a pune în acord dispozițiile declarate neconstituționale cu cele ale Constituției (în cele 45 de zile de la data publicării deciziei) - proiectul a fost supus procedurilor de transparență decizională cu aplicarea termenului minim de consultare prevăzut de lege.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.	Nu se înființează noi organisme sau instituții.
8.2. Alte informații	Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA

